

UNIVERSITY COLLEGE LONDON

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For The Following Qualification:–

B.A.

Scand. Studs. SC4180: Degree–level Modern Icelandic

COURSE CODE : SCAN4180

UNIT VALUE : 1.00

DATE : 03–MAY–06

TIME : 10.00

TIME ALLOWED : 3 Hours

Answer ALL questions.

A. (40%) Read the following text carefully and answer questions 1-3 below in your Answer Book:

Ég rumska þegar suðið í bílnum slokknar, þegar hreyfingin hættir. Heiður hefur lagt eins nálægt ævintýralóninu og hægt er að komast. Túrkisbláir jakar lýsa af innra flúoresent ljósi á samlitu vatni, glampanði sól á jökulbungu, svartur mökkur handan dimmblárra tinda, og himinglufan hefur tekið lit af jökum og vatni, svo allt er eins blátt, jakar, himinn og lón. Batur liggur við festar, alúinn að sigla milli jaka og nudda sér upp við þá. Selur stingur upp haus eins og sæbarinn hnullungur og sekkur jafnharðan.

Hvítur mökkur yfir sjó. Milli okkar og sjávar er mjó spöng úr sandi. Yfir hana liggur brú sem fljótið úr lóninu streymir undir.

Nú viðrum við okkur, svefnpurkur. Þið eruð nú meiri ferðafélagarnir. Ekki fæ ég neitt að sofa.

Þú vissir að hverju þú gekkst þegar þú bauðst til þess að keyra okkur.

Drífdú þig út, Edda, og réttu úr þér.

Látiði mig í friði, segir Edda og breiðir dúnpoka upp fyrir haus.

Ég kem mér niður á jörð með vel undirbúnum tilfæringum, stíð eftir setuna í bílnum, illfær af strengjum, einkum í innanlærisvöðvum, eftir öflug myrkraverk með manni sem ég þekki ekki. Ég ætla að leggja metnað minn í að muna ekki hvað hann heitir. Hann var indæll meðan á því stóð.

Síðasti ferðahópur sumarsins starir á mig margeygður með alþjóðleg höfuðföt: ennisbönd, skíðahúfur, lambhúshettur, rauðar dúskhúfur, leðurkúfa, úr gluggum á hálfri rútu sem sumir kalla kálf og er lagt á hlaði framan við sjoppu sem var ekki hér síðast þegar ég fór hringveginn. Jafnvel útlendingum finnst ég nýstárleg. Þeir gleyma sér og glápa á mig eins og ótíndir Íslendingar þótt þeim hafi verið innprentað öllum með tölu að það séu ekki mannasiðir. Og er ég þó ekki lengur á hvítum buxum og mokkasínum, heldur í strigaskóm og ljósbláum gallabuxum, líkari venjulegu fólki.

Ég brenni niður að fjöruborði lónsins eins hratt og ástand ganglima leyfir. Sandbornir jakarnir mara með svampáferð. Það brakar í ísmassanum þegar þeir klofna frá

móðurjöklinum. Brestir magnast í öræfakyrriðinni og búa til hljóðverk með undirspili hins nálæga hafs, sem sýnir skaftfellska háttvísi og fer með spekt.

30 Jöklalofthið ætlar lungun að æra, þau hefjast og hníga í brattri kæti. Ef ég næði Eddu út úr bílnum hér mundu hin mjúku blóðríku lungu sjúga í sig jöklasúrefnið og hressa við lifur og nýru svo þau skildu eitrið og ruglið út á svipstundu. Eftir stæði unglingur sem hefði farið í andlega nýrnavei og þyrfti ekki að hafa áhyggjur af honum meir.

35 Ég hlýði djöfullegum seiði lónsins og breyti mér í glæstan kvenboga sem stingur sér til sunds meðal sprellandi jaka. Þegar ég er rétt að skella á hinu lokkandi yfirborði verður mér mál furðu brátt og ég tæti stirðfætt að sjoppu þar sem ég næ áfangastað í þartilgerðum klefa með hurðarskelli áður en slys hlýst af.

40 Síðasti kálfur ársins er farinn og alþjóðlegu höfuðfötin. Hér er ekkert nema okkar bíll og einn til, bíll starfsfólksins sjálfsagt. Ef mér hefði ekki orðið svona mál synti ég nú í lóninu eins og hver annar jaki sem hefði brotnað úr móðurjöklinum. Jökullinn er auðvitað kvenkyns hvort sem hann skríður fram eða hreykir sér til himins. Ekki víst að allir átti sig á því.

45 HÁKARL OG BRENNIVÍN, 400 KRÓNUR. BLACK DEATH AND SHARK, 400 CROWNS. Þetta líkar mér. Pulsulaus sjoppa við rætur stærsta jökuls í álfunni. Ég ætla að gæða mér á þjóðarréttum án þess að spyrja drottara mína úr bílnum. Fá mér snafs þó það sé ekki komið hádegi. Það hefur ekki gerst oft áður á ævinni, kannski aldrei. Það er gott. Best að sem flest gerist sem ekki hefur gerst áður.

50 Þegar Heiður kemur inn eftir smárúnt á strönd lónsins situr vinkona hennar við borð og rýnir út um gluggann í jöklapökuna, gráan eim sem leikur um blálýsta jaka við jökulrönd. Ég er að klára snafsinn og á eftir tvo hákarlsteninga. Heiður hlassar sér niður og spyr forviða: Hvað ertu eiginlega með?

Brennivín og hákarl.

Er í lagi með þig?

Já, ég fann bara að þetta var það sem ég þurfti.

55 Þú ert byrjuð að impróvísera dáldið hressilega Harpa mín, nótt og nýtan dag.

Ættirðu ekki að samgleðjast?

Jú kannski. Ef það væri ekki svona mikil ammoníakstybba af hákarlinum.

Hún breytist í innvortis ilm. Og reyndu ekki að taka bensín á bak við mig.

60 Ég slöngva þrjú þúsund krónum á borðið. Heiður horfir grimmdarlega á mig og segir: Þú ert til vandræða Harpa.

Ég held ekki áfram með þér nema þú takir þetta.

Heiður stendur upp, tekur peningana, hristir höfuðið. Gengur að búðarborðinu. Ég veit nákvæmlega hvað hún hyggst fyrir. Fá sér kaffi og eplaköku með rjóma sem einnig er auglýst í einum pakka á krónur þrjúhundruð. Hafi maður þekkt fólk nógu lengi verður 65 hver minnsta hreyfing fyrirsjáanleg, hvað það étur, hvenær það hneykslast, hvað það þarf oft á klósett.

Í þessu dýrðarskýli á eyðisandi þar sem seld eru póstkort lopapeysur og hákarl vildi ég una ævi minnar daga, horfa út á lýsandi lónið og túristabátinn sem nú hvílir á þurru landi í bið eftir síðustu siglingu ársins.

70 Það gæti ég hugsað mér, að hefja hvern einn af dögum mínum á siglingu um lónið með jökunum sem hafa áferð svamps, en botna með málmhljóði, að hlusta á brestina magnast í miklu sólskini og horfa á jakana kloffna, bráðna, snúa sér í hring og sjá til þess að ásýnd lónsins er ekki söm frá einni mínútu til þeirrar næstu. Á milli siglinga gæti ég horft út á haf og beðið skipa sem leggjast ekki að landi af því það er engin höfn.

75 Úr því ég er byrjuð vildi ég langhelst halda áfram og hakka í mig meira af andstyggilegasta rétti á jarðríki, kæstum hákarli sem stinkar af ammoníaki eins og maður hafi rekið nefið inn í frystiklefa, með versta snafsi í heimi, íslensku brennivíni. Af þessari fæðu verður maður hæfilega baneitraður til þess að takast á við dautt og lifandi fólk, óferjandi sama hvorum megin hryggjar það liggur.

80 Heiður étur svo hratt að mér verður bumbult að horfa á hana. Rannsóknir sýna að það er meðfætt hversu hratt fólk tekur til sín fæðu. Það er huggun í því.

Er ekki gott að vinna hér? spyr ég afgreiðslustúlkuna um leið og ég geng.

Hún horfir á mig heimóttarleg og segir að það sé gott þegar það sé hæfilega mikið að gera. Hins vegar sé aldrei hæfilega mikið að gera því allt komi í hópum svo 85 annaðhvort sé fullt út úr dyrum eða ekki nokkur hræða.

Er ekki vinsæll hjá ykkur hákarlinn?

Íslendingar vilja hann náttúrulega ekki af því þeir vita hvernig hann er á bragðið. Af útlendingum eru það helst Þjóðverjar sem þora að prófa af því þeir vilja fá sem mesta reynslu fyrir peningana sína. Það er víst kallað á ensku: *the full experience*.

1. Text comprehension

Answer questions (a)–(e) below in complete Icelandic sentences, using your own words:

- (a) ‘Hann var indæll meðan á því stóð’ (line 17). Hvað á sögukona við?
- (b) ‘og glápa á mig eins og ótíndir Íslendingar’ (line 22). Hvað er átt við með þessu?
- (c) Hvaða hlutverki gegnir landslagið í textanum?
- (d) Af hverju er jökullinn ‘auðvitað kvenkyns’ (line 41)?
- (e) Af hverju ætli sögukona vilji una ævi sinnar daga í ‘þessu dýrðarskýli á eyðisandi’ (line 67)?

2. Language

Explain in Icelandic the meaning of the following words/expressions (a)–(e) from the text:

- (a) rumska (line 1)
- (b) sæbarinn (line 6)
- (c) nýstárleg (line 21)
- (d) ‘verður mér mál’ (line 36)
- (e) gæða sér á (line 45)

3. Style

Answer questions (a)–(b) in Icelandic:

- (a) Athugaðu helstu stíleinkenni textans, s.s. setningaskipan og myndmál.
- (b) Athugaðu orðanotkun í textanum, s.s. forna orðanotkun, erlend orð og talmál.

B. (20%) Free commentary.

Write a brief piece in Icelandic in your Answer Book (about 250 words) expressing your own opinion on ONE of the following issues raised in the text:

- (a) Sambandið milli ferðamanna og innfæddra.
- (b) Náttúran sem ‘andleg nýrnávé’.

C. (40%) Write an essay in Icelandic on ONE of the following topics:

- (a) Trúarbrögð: jákvætt eða neikvætt afl í nútímafjölmenningsamfélagi?
- (b) Hlutverk ætternis og ættarsögu í nútímalífi.
- (c) Skyldunafnskírteini: kostir og gallar.
- (d) Álver á Íslandi: efnahagsleg nauðsyn eða skammsýn græðgi?
- (e) Táknrænt hlutverk þjóðarfæðu.
- (f) Vetrarkvíðni.